

קרוב לאדמה

מרכז ידע לקיימות

סילבוס קורס בוסתנאות ויער מאכל

פירוט המפגשים - לגזור ולשמור

1

יסודות הבוסתנאות המסורתית, תשתיות-קרקע ואיגום קרקע, השבחת קרקע והכנת נקודות שתילה.

24/10/2023

31/10/2023

2

מערכות השורש של העץ, הנבטה וזריעה של עצי פרי וחורש

7/11/2023

21/11/2023

3

גידולי ביניים בבוסתן, גידולי שירות, תכנון רגיש למים וניהול נגר עילי

5/12/2023

12/12/2023

19/12/2023

4

גיזום עצים

23/1/2024

30/1/2024

6/2/2024

5

ריבוי אל מיני - השרשות

13/2/2024

20/2/2024

6

הרכבות עצים

19/3/2024

26/3/2024

7

השקייה ומערכות השקייה, ניהול קרקע, טיפול ועיצוב בנטעים צעירים

2/4/2024

9/4/2024

8

סיור ליקוט פרי בבוסתן מסורתי נטוש

קיץ 2024 - תאריך יימסר בהמשך

פירוט נושאי הלימוד:

עקרונות בסיס בהקמת יער מאכל וחקלאות הבעל המסורתית. מפרט טיוב קרקע ושטח לקראת שתילה בהשראת יער המאכל המסורתי הקמת טרסה, בנייה יבשה באבן סיור בשטח, תכנון וביצוע שלבי ההקמה הראשוניים סקירת תשתיות השטח השונות / סוגי תשתיות ושיקולים בתכנון ובחירת תשתיות עבודה בשטח במגוון פעולות: הכשרת נק' שתילה, עישוב, בנייה באבן, גידור, השקייה וכו'. זריעת גידולי חורף (חיפוי/טיוב/מאכל)

טיוב והכשרת הקרקע לשתילה, הקמת תשתיות המטע

תיאוריה של הגיזום כללי הברזל לגיזום עצים עיצוב עצים צעירים - התנסות מעשית בשטח גיזום ותחזוקת עצים בוגרים - התנסות מעשית בשטח

גיזום

ידע מעשי: סוגי הזרעים השונים, תזמוני הנבטה, חלוקה לקבוצות עצים לפי אופני הנביטה התנסות מעשית: מפרי לזרע מוכן לנביטה: חישוב וניקוי הזרע, הכמנה, טיפולים לזירוז נביטה, הכנת ארגזי הנבטה וכו'. ידע תיאורטי: הבנת מבנה הזרע, הבנת תהליך הנביטה בזרע ותהליך שבירת התרדמה ועוד העתקת נבטים לשטח ולעציצים, זריעה ישירה בשטח.

הנבטה וזריעה של עצים

גישה בסיסית: נגר עילי, מגורם מגביל למשאב יקר-ערך התבוננות ותכנון: כלים, דגשים ונקודות מבט שיטות מעשיות לטיפול בנגר עילי ולעבודות עפר קלות עד בינוניות. התנסות מעשית

תר"מ תכנון רגיש למים

השרשת ייחורים, נצרים וחוטרים, שתילים ושתילה
תיאורית השרשת הייחורים/חוטרים ונצרים התנסות מעשית: איסוף חומר ריבוי, הכנת הייחורים להשרשה, הכנת מצע השרשה וכו'. השרשה בשטח - שיטות ליצירת תנאי-השרשה, הגנה על הייחורים, השקייה וכו' דגשים לשתילה נכונה של שתילים: בחירת השתיל ובחינת איכות השתיל, תזמון שתילה, העתקה נכונה לשטח ועוד.

ריבוי אל-מיני: השרשת ייחורים, חטרים ונצרים, הרכבת עצים

הרכבות
תיאוריה של הרכבה וכללי ברזל להרכבה נכונה: סוגי ההרכבות, תזמון הרכבות, מה ניתן להרכיב על מה, בחירת חומר ריבוי ואכסונו וכו'. תרגול מעשי: הרכבת "כתר", "ראש" ו"עין".

ניהול קרקע, איזון ביולוגי
ניהול קרקע אקולוגי - תיאוריה גישות שונות וטכניקות שונות בניהול קרקע אקולוגי: סקירת שיטות שונות לבקרת עשבייה ושמידה על מחזור חומר אורגני והזנה.

ניהול קרקע, איזון ביולוגי/מזיקים

השקייה
מערכות השקייה מודרניות ומערכות השקייה מסורתיות דגשים לתכנון והקמת מע' השקייה עקרונות השקיית האקלום והביסוס המסורתית

סה"כ 68 שעות לימוד.

בכל מפגש יוקדש זמן לתרגול והתנסות מעשית בשטח וכן לשיחה ותיאוריה.

ייתכנו שינויים בסדר העברת התכנים, כלומר אין הכרח שהתכנים יועברו בדיוק בהתאם לרשימה המפורטת למעלה. הרשימה מפרטת את מגוון הנושאים ואת סדר הלימוד המתוכנן.

שימו לב: ישנם מפגשים החלים בעונה הגשומה. במידה ותהיה תחזית לגשם משמעותי במהלך מפגש, נודיע לפחות 24 שעות מראש על דחיית המפגש למועד חלופי. לכן מומלץ להשאיר גמישות בתוכניות לימי שלישי שאינם מיועדים לקורס כרגע.

הקורס יחל באוקטובר וכולל 17 מפגשים בימי שלישי בין 9:00-13:00

מצפים לכם נדב וצוות החווה

לכל שאלה ניתן לפנות אלינו במייל, וואטסאפ או טלפון. לשאלות על תוכן הקורס, נדב - 058-611-5571